

Miroslav Koval

26. 11. 1944 narozen v Havlíčkově Brodě

15. 6. 2022 zemřel v Sobotíně

1944–46 s rodiči v Humpolci a do jara 1953 v Litoměřicích

Po uvěznění rodičů v politickém procesu v letech 1953–60 v dětském domově v Pyšelicích, pak znovu v Litoměřicích

1960–63 vyučen v Lovosicích v oboru lučebník chemických provozů,

setkání s malíři Františkem Dvořákem a Jaroslavem Uiberlayem

1963–65 studium a maturita při zaměstnání laboranta v Kaučuku

Kralupy nad Vltavou a ve stáčírně sudů pivovaru v Litoměřicích

1965–71 Akademie výtvarných umění Praha, ateliér prof. Františka Jiroudka

6. 12. 1968 seznámení s Anežkou Jílkovou, malířkou z ateliéru Karla Součka

Od roku 1974 trvale v Sobotíně, svatba s Anežkou, narození syna Štěpána

Do roku 1981 spolupráce se sochařem Jiřím Jílkem

Výstavy od roku 1974, samostatné od roku 1981

1994–2022 dramaturg Galerie Jiřího Jílka v Šumperku, příprava

více než 330 výstav a textů k nim

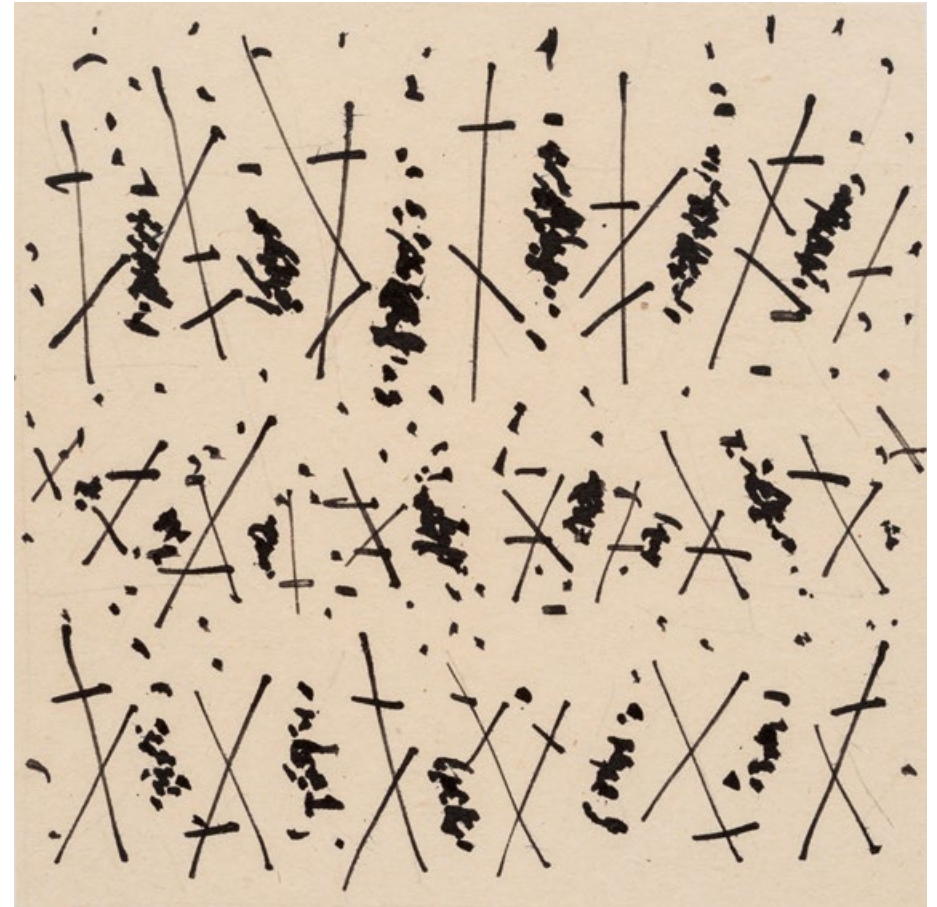
Zastoupen ve veřejných i soukromých sbírkách doma i v zahraničí

Host Spolku olomouckých výtvarníků a kostelecké Výtvarné společnosti Kruh

galerie-sumperk.cz

dksumperk.cz

jirijilek-galerie.cz

MIROSLAV KOVAL

JÍT KRESBOU JAKO TRÁVOU

12. 11. 2024 – 12. 1. 2025

GALERIE JIŘÍHO JÍLKA, SADY 1. MÁJE, ŠUMPERK
ZAHÁJENÍ V ÚTERÝ 12. LISTOPADU V 18.00 HODIN

OTEVŘENO DENNĚ KROMĚ PONDĚLÍ OD 13.00 DO 17.00 HODIN

Státní fond kultury ČR

MINISTERSTVO
KULTURY

Šumperk

Olomoucký kraj

DŮM KULTURY
ŠUMPERK

ArtMap

České
galerie

bez názvu, 1978, tužka, papír, 13,4 x 20,2 cm

Stromy, 1975, tužka, papír na sololitu, 38 x 58,5 cm

Hled', jak nádherné jsou ty veškeré věci
Robinson Jeffers

Žili jsme v domě se zahradou, kde je veškerá příroda hned za dveřmi a nejbližší sousedé za hradbou stromů. Patřili jsme tomuto místu, byli jsme jeho součástí. Víc než s lidmi jsme si povídali se stromy, s trávou, s potokem a ve všem kolem jsme naslouchali tomu, co země říká: jsi ze mě. Souzněli jsme s touto pravdou jako základním východiskem ke všemu, čím jsme se ve své práci po všechna léta zabývali.

Mirek seděl vedle okna do zahrady u svého pracovního stolu, před sebou lahvičku s tuší, hromádku stonků z česneku, rákosu, či denivek seříznutých do špičky a štůsek kreseb spolu s letnými, sotva čitelnými poznámkami k příštím textům. Na policích u zdi spousta kamínků a drobných přírodnin všeho druhu přinesených zvenku. A po ruce vždy několik sbírek oblíbených básníků: Bohuslav Reynek, Robinson Jeffers, Rainer Maria Rilke, Georg Trakl, Friedrich Hölderlin a mistr Lao'Č, ve vnímání světa jemu nejbližší.

Ústředním obsahem všeho, čemu se kdy věnoval, byl hluboký vztah k původnímu přirozenému světu, vystavenému tlaku pragmatické a vše relativizující civilizace. V této souvislosti si kdysi poznamenal: „V čem nás technika zastoupí, o to nás připraví.“ A s neústupností jemu vlastní na tuto znepokojivou skutečnost upozorňoval a připomínal, že původní svět je přítomný v každém z nás.

V kresbách a fotografiích sledoval viditelné i skryté přírodní děje a proměny, objevoval všudypřítomný pohyb jako jejich základní princip. Poznával vnitřní řád a rytmus krajiny i v nepatrných detailech kolem sebe, stejně jako zákonitosti struktur přírodnin. Umanutě přitom trval na malém formátu svých tušových kreseb, nikdy mu v nich nešlo o vnější efekt.

Anežka Kovalová

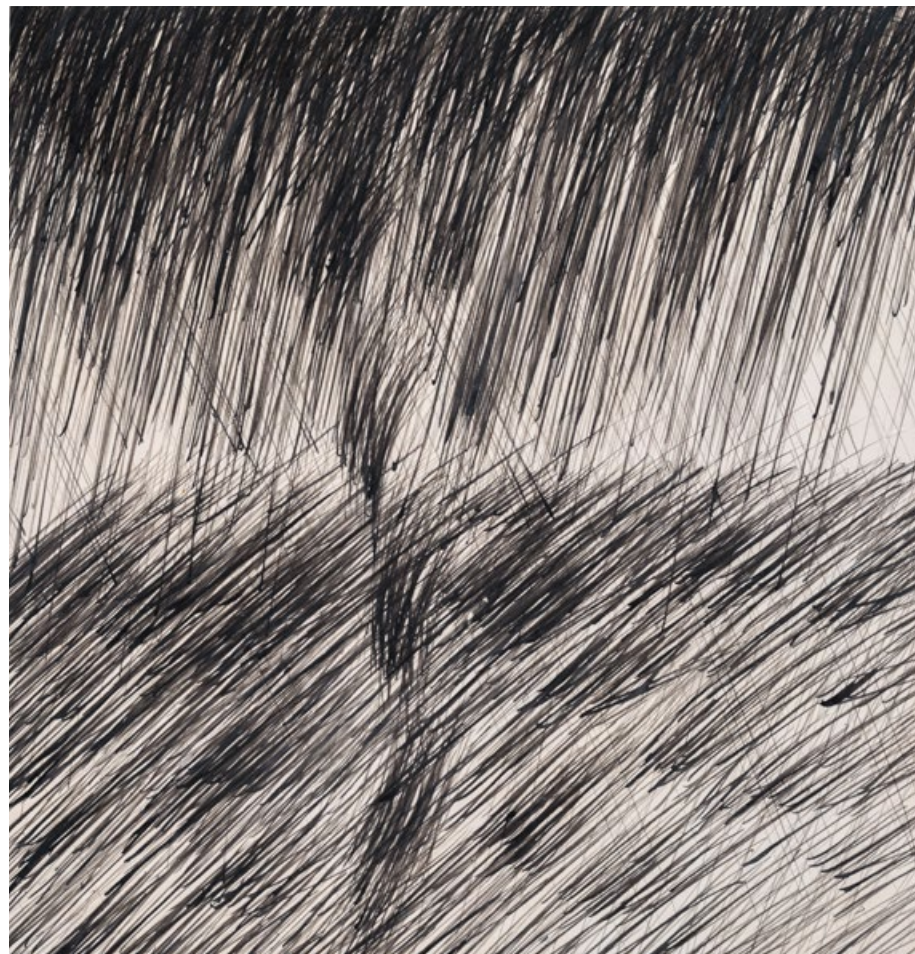
Rok co rok nám před očima znovu roste tráva, vítr rozvlnil topol u potoka, spustil se liják nebo právě napadl sníh a nabízí bezpočet svých jedinečných forem. Kamsi ztratila se lidská rozpínavost a všechno trvá jako od pradávna. Proto žijeme v Sobotíně. Co oba děláme, snad podobá se vlnění trávy. Nic tu neváží soudobé trendy, nerozhoduje zručnost, formát, technika, ani míra známosti v obecném povědomí. Tady, jen kousek za městem, je člověk nahý vůči pravdě života. Ví dobře, jak se vzdálil přirozenosti a jak obtížný, ale podstatný a věčně aktuální je návrat, třeba i o píd'. Pokus o návrat je tu metou a jeho míra jediným kritériem, které má smysl.

Všechno, co jsem kdy hledal svou kresbou, malbou nebo i fotografií, bylo mi nahlížením do řádu přirozeného světa; pokusem přiblížit se kresbou znakovému písmu knihy země, kde každý drn trávy je celistvým vesmírem. Kreslím v rytmu vůle a podvolení se kresbě. Cestu mi otevřela voda, bez nádoby beztvářá i nekonečně tvárná. Potvrdila mi známý výrok, že stejně jako voda teče i tráva, že pomalou vlnou jsou tvary kopců a ustavičným pohybem je prostoupena veškerá příroda včetně nás samých, těla i myslí, obrazů a vzpomínek ve vrstvách paměti.

Výsledek je stopou na cestě nekonečných otázek. Nehledám vnější podobu předmětu, sleduji jeho vnitřní sebeutváření, chci vplynout, obývat, být kreslicím, kresleným i kresbou. „Procházet kresbou jako trávou, být větrem, vodou, zemí...“

Kresba je bezejmenná. Vstřebává do sebe všechno, co mne obklopuje, a v nerozlišení velkého s malým rodí se mi z prázdná papíru. Často se k „motivů“ znovu vracím, a přece je každý krok jiný. A ani na rozměru kresby nezáleží, i malý formát stačí. Kreslím a neptám se proč. Samotný proces je mi odpovědí: je potvrzením si, že ještě vidím a cítím... že ještě jsem. Je životní nezbytností a zmatky světa do ní nepouštím. S nikým nezapolím, leda se sebou.

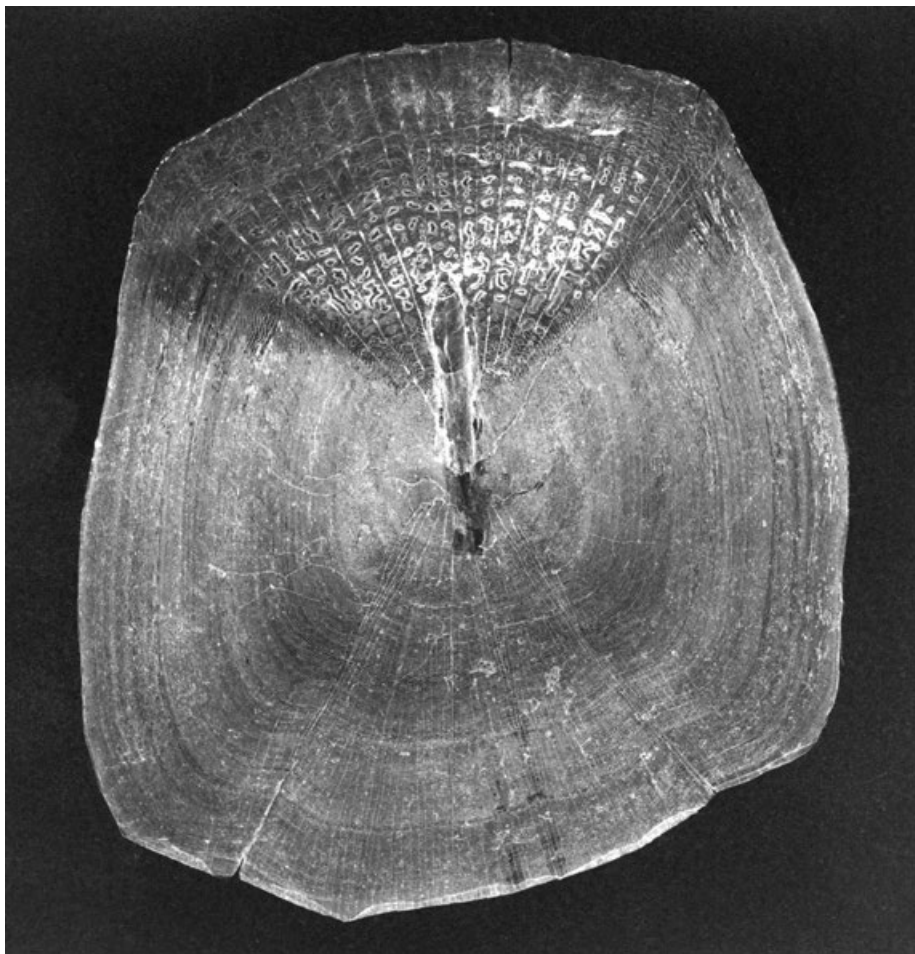
Miroslav Koval

bez názvu, 1986, tuš, papír, 45 x 44,3 cm

A já v tom tichu a šeru rostu
a toužím ve větvích plných skvostů
zavířit s tisícem letorostů
v jednom jediném souznění.

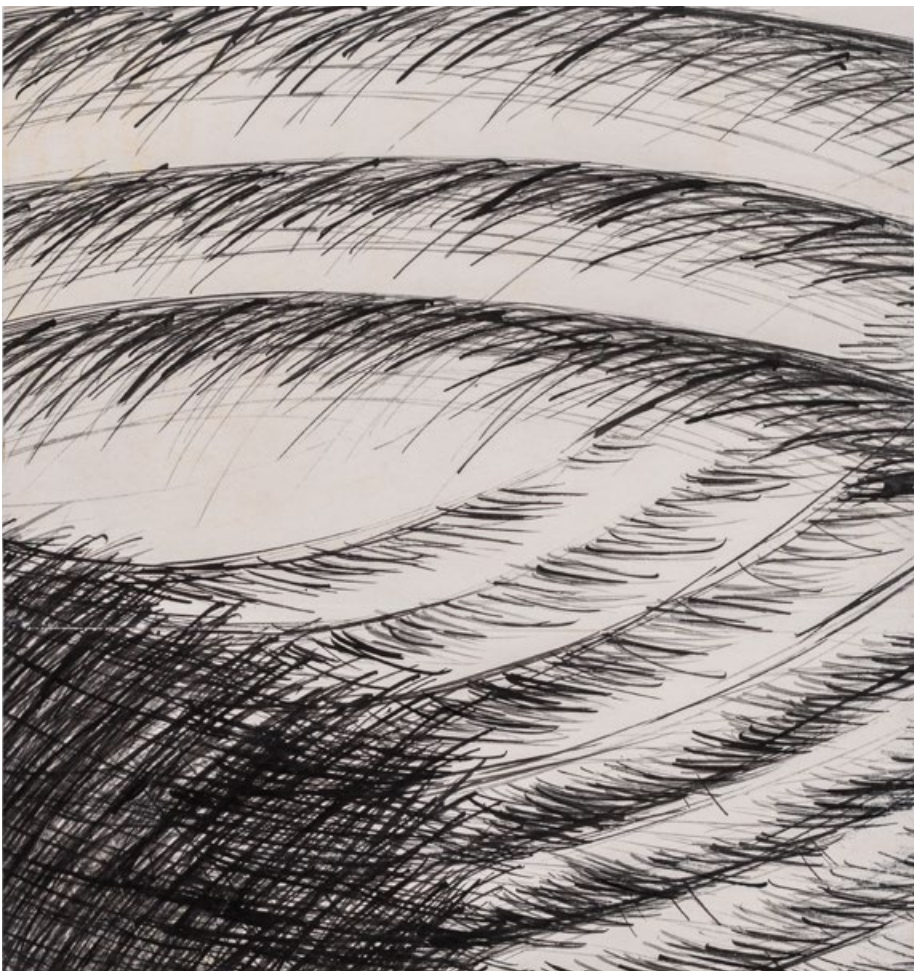
Reiner Maria Rilke

Rybí šupina, fotogrůsvit, papír, 36,5 x 34,8 cm

Otisk ptačího křídla, 1983, fotografie, 35,5 x 35,5 cm

bez názvu, 1984, tuš, papír, 32,6 x 30,7 cm

Moře, 1984, kaseinová tempera s pískem, překližka, 60 x 52 cm

bez názvu, 1991, tuš, papír, 8 x 4,5 cm

bez názvu, 1989, tuš, papír, 10,5 x 7,5 cm

bez názvu, 1993, tuš, papír, 9,2 x 13,2 cm

bez názvu, 2018, tuš, papír, 21 x 15 cm